

ПОДІЇ

УДК 550.3:061

DOI: <http://doi.org/10.17721/1728-2713.97.13>

П. Гришук, канд. геол. наук, доц.,
E-mail: pgryshchuk@gmail.com,
член Товариства геофізиків-розвідників

20-РІЧЧЯ СТУДЕНТСЬКОГО ОСЕРЕДКУ ТОВАРИСТВА ГЕОФІЗИКІВ-РОЗВІДНИКІВ У КИЇВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ!

Участь у міжнародних суспільствах сприяє одержанню додаткових знань

(Представлено членом редакційної колегії д-ром геол. наук, проф. С. А. Вижвою)

Геологічна освіта є основою для підготовки фахівців з вивчення природних ресурсів. Раціональне використання надр – це база економічного розвитку України, особливо в умовах енергетичного переходу. Навчальні заклади надають широкий спектр дисциплін з підготовки студентів геологічного спрямування. Засобом для отримання додаткових знань є участь у міжнародних осередках. Поширення фахових товариств серед закладів та підприємств є світовою практикою у багатьох країнах світу. Існує кілька геологічних асоціацій, які співпрацюють з Україною у сфері наук про Землю. У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка на кафедрі геофізики двадцять років тому було започатковано студентський осередок Товариства геофізиків-розвідників (SEG). Долучення до нових можливостей було цікавим та корисним для студентів і викладачів. За програмами SEG студенти отримали нову комп'ютерну техніку, геофізичну літературу, освітні курси, відвідування лекторів, участь у міжнародних симпозиумах, можливість проведення польових таборів, стипендії тощо. Члени студентського осередку SEG Київського університету робили доповіді про свою діяльність на міжнародних конференціях і в навчальних закладах, запрошували фахівців з геологічної галузі, брали участь у геологічних вікторинах та конкурсах серед іноземних студентів, проводили геофізичні дослідження тощо. Члени секції SEG організували міжнародні геологічні дослідження у різних регіонах України, де проводили геофізичні знімання з вивчення старовинних споруд м. Кам'янець-Подільський, гіпсової печери Вертеба та палеовулканів поблизу м. Ужгород. У польових таборах взяли участь 49 студентів із 11 країн. Проводилися місцеві дослідження трубопроводів методами геофізики біля корпусу ННІ "Інститут геології" (м. Київ) та гори Тотоха, що у Київській області. Студенти виконували магніторозвідку, електротомографію, поверхневу сейсморозвідку, георадарні вишукування, геодезичні вимірювання та знімання з БПЛА. Діяльність осередку висвітлювалась на його зборах, де було зроблено понад 50 доповідей. За 20 років більше 100 студентів були членами секції SEG, яка стала основою для університетських гуртків AAPG та EAGE. У 2018 році Київський студентський осередок SEG було визнано найкращим у світі. Геофізична секція SEG зробила значну роботу з поширення геологічних знань і презентації Київського університету на міжнародному рівні.

Ключові слова: Товариство геофізиків-розвідників, куратор, студентський осередок, геологічний факультет, лектор, геологічна освіта, Київський університет, Інститут геології, геофізична секція, SEG, EAGE, AAPG.

Вступ. Розвиток сировинної бази є актуальним завданням для України. Це дає змогу мати енергетичну незалежність, розвивати економіку та підсилувати національну безпеку держави. Розв'язання цього питання полягає у підготовці фахівців видобувної галузі, які володіють новітніми технологіями з вивчення земних надр. Геологічна освіта виконує велику роль у наданні знань про Землю. У Навчально-науковому інституті (ННІ) "Інститут геології" Київського національного університету імені Тараса Шевченка діють сім кафедр геологічного спрямування: мінералогії, геохімії та петрографії; загальної та історичної геології; геології родовищ корисних копалин; гідрогеології та інженерної геології; геофізики; геоінформатики; геології нафти і газу. Викладачі цих підрозділів надають повний спектр необхідних предметів для отримання знань, що необхідні для дослідження надр Землі. Глобалізація світу і мережа "Інтернет" спричинили поширення інформації про міжнародні професійні асоціації та запросили бажаючих до їхніх лав. Це створило умови для заснування міжнародних осередків у нашій країні. Їх створення та розвиток здійснювалися повільно через відсутність досвіду й обмежену кількість англомовних учасників. Але долучення до програм було цікавим і корисним і давало можливості розвитку геологічної освіти в навчальних закладах України загалом і в ННІ "Інститут геології" зокрема. Посилене вивчення англійської мови студентами дало новий поштовх для розвитку осередків, який привів до участі й перемоги представників Київського університету в міжнародних заходах.

Створення та організація роботи. Досвід міжнародного співробітництва на кафедрі геофізики геологічного

факультету вже був. Раніше існувала асоціація між Європейською асоціацією геофізиків та інженерів (European Association of Geoscientists and Engineers – EAGE) і геологічним факультетом Київського університету (Geological Faculty Kiev University – GFKU), яку очолював її засновник – завідувач кафедри геофізики професор Георгій Продайвода, а посаду секретаря обіймав автор з 1996 по 2001 рр. Ця асоціація була представлена на конференції EAGE в Амстердамі (2001) разом із трьома іншими організаціями з України: Ukrainian Oil-and-Gas Academy (UNGA), Association of Ukrainian Geologists (AUG) та Ukrgeofizika. Також кафедра геофізики була асоційованим членом Асоціації дослідників свердловин (Асоціація исследователей скважин – АИС) з 1996 року (Вижва та ін., 2011).

За пропозицією геофізика з компанії "Shell" Майкла Бур'яника, який був членом Комітету з глобальних питань (GAC) та куратором України в SEG, 2 лютого 2002 р. було створено першу Київську студентську секцію – Геофізичне товариство Київського університету (Kyiv University Geophysical Society – KUGS), яку очолив автор як доцент кафедри геофізики (Гришук та Вижва, 2016). Михайло Бур'яник уперше зустрівся із членами студентського осередку у 2004 році. Він розповів про нові можливості SEG для розширення геофізичних знань та реалізації творчого потенціалу студентів.

У 2003 році секція отримала грант (2000 доларів США) від фонду товариства (SEG Foundation) на комп'ютерну техніку для студентських відділень. На ці кошти було придбано комп'ютер, сканер, цифровий фотоапарат та кольоровий лазерний принтер (Buriyuk et al., 2004). Це

обладнання допомогло в організації та звітності зборів осередку, створенні стендів кафедри геофізики та документуванні подій геологічного факультету.

Організація діяльності осередку базувалася на ентузіазмі її членів. Кожен з них робив свій внесок у його розвиток і реалізував свої таланти. Секція запрошувала нових членів та доповідачів, у 2006 році створила власний сайт українською та англійською мовами (<http://seg.univ.kiev.ua>), який підтримувався до 2018 року. Сайт містив інформацію про осередок SEG, його співпрацю, фонд SEG, членство, зустрічі, польові табори, публікації, статут секції, геофізичні практики, фотографії подій, враження про освіту за кордоном та

корисні посилання. Також було коротко висвітлено дані про студентські осередки AAPG (2007–2016) та EAGE (2010–2016). Інформацію про студентську секцію Київського університету у Вікіпедії SEG розміщено в 2017 р. (https://wiki.seg.org/wiki/Kyiv_University_Geophysical_Society). У цьому самому році створено групу SEG Kyiv Student Chapter у соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/segukraine2017>). Тут публікуються усі новини та запрошення. У 2019 році студенти створили новий сайт секції (<http://segkyiv.site/>). Він містить такі розділи, як "Осередок SEG", "Історія", "Діяльність", "Польові табори", "Семінар", "Галерея світлин" та "Контакти".

Член комітету з глобальних питань (GAC) Майкл Бур'яник разом із студентським осередком у геологічному музеї Київського університету імені Тараса Шевченка (27.09.2004)

Важливою частиною роботи осередку було щомісячне проведення зборів. За весь період існування секції її члени зробили понад 50 доповідей, також запрошувалися фахівці геологічної галузі та викладачі факультету. Серед доповідачів були геофізик компанії "Shell" Майкл Бур'яник (2004), сейсморозвідник компанії BP Павло Чолач (2005), представник Київського відділення EAGE (Local Chapter Kyiv) Дмитро Божежа (2007), декан геологічного факультету Сергій Вишва (2007), Представник AAPG в Україні Олександр Кічка (2007), професор, фахівець із геофізичних досліджень свердловин Валерій Курганський (2008), геолог Георгій Заїка-Новацький (2008, 2009), керівник місцевого осередку EAGE у Києві, завідувач кафедри геоінформатики, член-кореспондент НАН України Микола Якимчук (2010); доцент, фахівець із сейсморозвідки Павло Кузьменко (2010), факультетський радник осередку, доцент Павло Гришук (2008, 2009, 2010, 2011, 2013, 2015, 2016) та ін. Доповіді були присвячені геофізичній освіті, програмам міжнародних геологічних товариств, геологічній будові регіонів України, досвіду роботи за кордоном та участю у заходах міжнародних товариств тощо.

Завдяки програмі SEG Фреда і Кеті Хілтерман осередок отримував книги у друкованому та електронному форматі. Засновник секції Майк Бур'яник подарував кафедрі геофізики велику кількість англійськомовних геологічних книг у 2016 році. Це був значний внесок у розвиток геологічної освіти в ННІ "Інститут геології" Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Участь у міжнародних програмах SEG. Товариство геофізиків-розвідників надсило інформаційні повідомлення, журнали *Leading Edge* та *Geophysics*. Осередок поступово став долучатися до міжнародних програм SEG. Скарбник секції взяв участь у студентських освітніх курсах (SEP) за підтримки ExxonMobil у 2007 році у м. Амстердам (*Chinsethagid*, 2009). За програмою SEG "Почесна лекція Європи" у 2008 р. осередком був запрошений ад'юнкт-професор Норвезького університету науки і техніки Пер Авсет.

Секція розвивала свою активність. Вона стала ініціатором участі команди Київського університету у конкурсі Американської асоціації геологів-нафтовиків (AAPG) "Імперська бочка" (Imperial Barrel Award – IBA) у Празі, яку з 2009 року і дотепер продовжує доцент кафедри геоінформатики Іван Віршило.

Осередок SEG поширював інформацію про міжнародні заходи, що збільшувало кількість учасників. Багато студентів геологічного факультету збагатили свої знання завдяки участі у SEP. Там вони дізналися про сучасний аналіз геофізичних даних, зустрілися з іноземними студентами та побачили різні міста. Зокрема, семеро осіб відвідали Санкт-Петербург (2010) (*Chinsethagid*, 2010), п'ятеро – Краків (2011), по одному – Катовіце (2016) та Анахайм (2018). Крім того, студенти брали участь в інших міжнародних геологічних заходах. Четверо студентів відвідали Міжнародну студентську конференцію геологів (International Geological Student Conference – IGSC) у м. Белград (2012) (*Vanic*, 2012), а одна особа

була на 8-й Міжнародній конференції з нафтових технологій (International Petroleum Technology Conference – IPTC) у м. Куала-Лумпур (2015).

Осередок підтримував ініціативи закордонних науковців щодо проведення навчальних курсів з геофізики. Дослідник із Політехнічного інституту Ренсселера Анахіта Тікку (США) провела короткі курси про гравітаційний та сейсмічний моніторинг завдяки програмі Фулбрайта (2008). Фахівець із компанії "Shell" Мартін Букхольт читав лекції із сейсмічних досліджень (2013–2017) на добровільній основі.

Завдяки лекторським програмам SEG на геологічному факультеті було проведено низку доповідей спеціалістів із різних куточків світу, серед яких геофізичний радник компанії "Odin Petroleum" (Берген) професор Пер Авсет (2008); сейсмічний аналітик, віце-президент італійського відділення SEG-EAGE (Трієст) та голова комітету SEG Альдо Веснавер (2010); старший геофізичний радник ION GX Technology (Лондон) Ян Джонс (2012); сейсмічний аналітик, консультант компанії "Contractor" (Х'юстон) Карл Регоне (2013); заступник декана М'юборнського коледжу Землі та енергетики, професор школи нафтової та геологічної інженерії (Норман) Карл Сондергелд (2013) та професор Тель-Авівського університету (Тель-Авів) Євген Ланда (2015). Доповіді висвітлювали питання дослідження колекторів і пасток методами сейсморозвідки і технології петрофізичних досліджень у лабораторії.

Співпраця з іншими товариствами. Студентський осередок SEG плідно співпрацював з AAPG та EAGE. Досвід міжнародного співробітництва дозволив стати активною командою у заходах, які були організовані Спілкою геологів України (СГУ), де виступили президенти AAPG Пітер Роуз (2005) та Пол Веймер (2012). У

2003 році на геологічному факультеті було створено студентську секцію AAPG, яку очолював її засновник – завідувач кафедри геології родовищ корисних копалин Володимир Михайлов. На цій кафедрі у 2005 році було створено молодіжну українську секцію міжнародної спілки економічних геологів (Society of Economic Geologists), куратором якої був доцент Олександр Грінченко (*Безродна та ін.*, 2020). Із 2005 року до гуртка SEG було передано керівництво осередком AAPG та його формуванням, а куратором був член AAPG Олександр Кічка.

Студентська секція SEG підтримала створення місцевого відділу EAGE Києва (2004), який заснував і очолював завідувач кафедри геоінформатики, професор, член-кореспондент НАН України Микола Якимчук. Завдяки цьому осередку на геологічному факультеті виступили фахівці з різних країн, зокрема президенти EAGE Гарет Вільямс (Сполучене Королівство, 2006) і Тео Кортекас (Нідерланди, 2007). Також зробили доповіді видатні лектори, такі як декан Стаффордширського університету, доктор Девід Робертс (Сполучене Королівство, 2013), геофізик компанії "Shell" Володимир Гречка (США, 2007) та ін. Доповіді були присвячені професійній кар'єрі в умовах майбутнього глобального енергетичного переходу; розвитку нових наукових напрямів і технологій та ролі AAPG; ролі професійного суспільства EAGE у створенні багатодисциплінарного майбутнього для вуглеводного видобутку; поточному стану геології, геофізики та їх перспективам для майбутніх фахівців; геологічному моделюванню на базі геологічної статистики; споживачам мінералів та їх важливості для сучасної економіки; застосуванню сейсмічної анізотропії в нафтогазовій промисловості; а також навчанню писати якісні геофізичні статті тощо.

Доктор Альдо Веснавер під час лекції у найбільшій аудиторії геологічного факультету (18.02.2010)

На основі секції SEG на геологічному факультеті 5 березня 2010 року було створено студентський осередок EAGE, який того самого року посів перше місце у геологічній вікторині (Geo-Quiz). Також його члени у 2011 році взяли участь у Балканському геофізичному конгресі у Белграді, де знов здобули перше місце в геологічній вікторині. Трьома осередками було складно керувати, тому

автор виступив з ініціативою з 2017 року керівництво над студентським осередком AAPG передати доценту кафедри геоінформатики Івану Віршило, а студентську секцію EAGE підпорядкувати зав. кафедри загальної та історичної геології проф. Олені Іванік.

Вихід Київського осередку SEG на світовий рівень. Секретарем осередку у 2012 році вперше було

взято участь у Симпозіумі студентських лідерів (SLS) (за підтримки компанії "Chevron") у м. Лас-Вегас. Отриманий досвід допоміг іншим студентам долучитися до цієї програми SEG і доповісти про здобутки нашої секції в таких містах США, як Новий Орлеан (2015), Даллас (2016), Х'юстон (2017), Анахайм (2018) та Сан-Антоніо (2019).

Радник факультету як викладач залучив до кафедри багато студентів, організував збори, фотографування та відвідування лекторів, написав дві статті для студентської зони у журнал "The Leading Edge" (2003, 2013), зробив презентацію на семінарі радників факультету на зборах SEG у Х'юстоні (2009), був учасником Міжнародної вітрини (SEG International Showcase) разом із проректором Київського університету Сергієм Виживою у Денвері (2010), доповів про студентський осередок Києва на зустрічі факультетських радників у Новому

Орлеані (2015) та розповів студентам про особливості кар'єри геофізика на зборах SEG у Сан-Антоніо (2019).

Намагання збільшити кількість балів за річний звіт спонукало осередок до спілкування зі школярами. Вперше студенти розповіли про Київську секцію SEG у Миколаївському муніципальному колегіумі та школі Тернополя у 2016 році. Скарбник осередку зробив презентацію діяльності Київського відділу SEG протягом 2017–2018 років на дистанційному семінарі Євразійського регіонального консультативного комітету у вересні 2018 року. Доповіді про секцію SEG та запрошення на її заходи було зроблено у січні 2020 року в Полтавському національному технічному університеті та Українському фізико-математичному лицейі Київського університету. У лютому 2020 року в гімназії №179 м. Києва відбулася презентація студентського відділення SEG.

Учасники семінару факультетських кураторів на зборах SEG у Новому Орлеані (18.10.2015)

Презентація осередку SEG в Українському фізико-математичному лицейі Київського університету (30.01.2020)

Організація геофізичних досліджень. Студентів завжди цікавили практичні можливості, такі як конкурси, подорожі, нове обладнання, польові дослідження, огляд зразків гірських порід тощо. Завдяки участі у міжнародних геофізичних заходах були налагоджені контакти між студентами різних осередків. У

січні 2016 року президент івано-франківської студентської секції SEG розповів про свій осередок, а наступного дня взяв участь у радіометричному та магнітному зніманні трубопроводів і енергомереж поблизу будівлі геологічного факультету, які вперше організували члени осередку SEG.

Завдяки участі у міжнародних польових дослідженнях студенти стали організовувати різні заходи. Вони почали висувати ідеї, планувати дії та втілювати їх у життя. Секція стала командою одностайців. Вона організувала перший в Україні польовий табір SEG наук про Землю (SEG Geoscience Field Camp) у Кам'янець-Подільському для археологічного вивчення фортифікаційних укріплень у 2017 році. Другий польовий табір у 2018 році був організований у Тернопільській області для вивчення структури гіпсової печери Вертеба, яка є музеєм трипільської культури (Petrokushyn, 2020). Третій польовий табір осередок організував у Західних Карпатах поблизу м. Ужгород для вивчення українських палеовулканів. Команди ознайомилися з такими геофізичними методами вивчення геологічної будови, як наземний проникаючий

радар, електрична томографія, магніторозвідування, поверхневе сейсмічне знімання, радіометрія, обстеження за допомогою безпілотного літального апарата (БПЛА) і системи глобального позиціонування (GPS). Колективна праця об'єднувала студентів і посилювала їхню взаємодію. Наприкінці робіт команди заслухали звіти про геофізичні результати за підсумками проведених польових досліджень в Україні. Польові табори SEG сприяли знайомству й обміну знаннями між студентами з різних університетів. Учасники дізналися про діяльність 17 студентських осередків SEG і перспективи наук про Землю. Усього в польових таборах в Україні взяли участь 49 студентів з 11 країн: Україна – 17, Польща – 7, Хорватія – 7, Румунія – 5, Угорщина – 4, Єгипет – 3, Латвія – 2, Пакистан – 1, Чехія – 1, Росія – 1 та Монголія – 1.

Проведення польових таборів в Україні було здійснено завдяки підтримці ННІ "Інститут геології" та інших організацій. Кафедра геофізики надала магнітометри, електророзвідувальну установку (2017, 2018) та радіометри (2019). Науковець Ксенія Бондар була інструктором з магнітних спостережень. Товариство з обмеженою відповідальністю "Transient Technologies" надало георадари (2017–2019). Геофізик Андрій Лобода з Державного підприємства "Київський інститут інженерних вишукувань і досліджень "Енергопроект" забезпечив сейсмічні дослідження (2017, 2019). Перед

учасниками таборів виступили з доповідями директор Інституту геології Володимир Михайлов (2017), доценти кафедри геофізики Павло Кузьменко (2017) та Павло Гришук (2017), директор ТОВ "Трансїєнт технолоджіс" Володимир Іващук (2017), старший науковий співробітник Ксенія Бондар (2017, 2018), завідувач кафедри геофізики Сергій Вижва (2018) та ін. Виступи були присвячені геологічній освіті, геофізичним дослідженням та геології України. Учасники польового табору ознайомилися із геологічним музеєм та лабораторією ядерної геофізики Інституту геології (2018).

Проведення електротомографії у печері Вертеба у другому польовому таборі SEG (22.08.2018)

Визнання та розвиток осередку. Напружена робота з виконання багатьох пунктів щорічного звіту 2017 року була захоплюючою та ефективною. Осередок набрав багато очок, оскільки студенти бачили можливості, отримували досвід і працювали разом для досягнення мети. Це зумовило визнання київського осередку SEG у 2018 році як найкращого серед інших у світі.

Успіх було досягнуто, коли студенти почали брати участь у програмах SEG та розвивати ініціативи. Члени розділу визнали, що, на відміну від лекцій, практичне навчання є більш цікавим та корисним для розуміння геофізичних технологій. Різні міжнародні заходи дозволили дізнатися більше про геофізику, знайти друзів і відкрити нові способи реалізації власного потенціалу.

Команда Київського університету з нагородою за кращий студентський осередок SEG 2018 року (31.10.2018)

Більше 101 студента Київського університету були членами осередку Товариства геофізиків-розвідників протягом двох десятиліть. Слід зазначити, що кількість членів секції SEG збільшувалася за активності її урядовців: 2002 (10), 2003 (11), 2004 (12), 2005 (12), 2006 (12), 2007 (11), 2008 (11), 2009 (10), 2010 (13), 2011 (11), 2012 (19), 2013 (11), 2014 (14), 2015 (15), 2016 (14), 2017 (16), 2018 (14), 2019 (14), 2020 (20) та 2021 (19). Студентське членство у SEG від безоплатного змінилося на 5 дол. США із 2018 року. Для порівняння, членство для студентів у EAGE становить 25 євро, і це стало перешкодою для його

розвитку. Активне членство SEG коштує \$ 16 для фахівців з України. Спочатку студентський геофізичний осередок Київського університету мав базовий рівень (Base Level), а після першого відвідування симпозиуму студентських лідерів (2012) перейшов на середній статус (Ridge). І тільки проведення першого та другого польових таборів (2017 та 2018) дозволило досягнути найвищого рівня (Summit). Зараз Київська геофізична секція посідає місце серед восьми кращих із понад 120 осередків SEG світу (<https://seg.org/Education/Student-Early-Career/Student-Chapters/Student-Chapter-Excellence-Program>).

Студентське членство в осередку SEG обмежується роками навчання в університеті. Зазвичай запрошували студентів із другого курсу. Аспіранти залишалися у секції SEG довше. Активність студентів в осередку впливала на їхні посади. Куратор, президент, віце-президент, секретар та скарбник обиралися закритим голосуванням відповідно до статуту осередку SEG. Із січня 2018 року куратор факультету перестав працювати у Київському університеті, що обмежило можливість спілкування зі студентами. Тому з 2019 року факультетським радником став аспірант Анатолій Чернов, а колишнього куратора було визнано почесним. Із 2021 року осередок очолив доцент кафедри геофізики Олександр Шабатура, а співрадником став Роман Петрокушин.

Студентський осередок продовжував розширювати свою діяльність. Він отримав кошти (Outreach grant) у 2020 році, щоб провести перший семінар наук про Землю SEG в Україні (SEG Geoscience Workshop). Подія відбулася 18 лютого 2020 року у Києві. Організатори заходу запросили п'ять компаній, які працюють у різних сферах геологічних та геофізичних рішень, а саме: нафтогазові послуги (Schlumberger, Weatherford), енергетика (ДТЕК), наукові дослідження в Антарктиді тощо. Представники трьох студентських осередків (EAGE, SPE та AAPG) доповіли про можливості своїх товариств для студентів. Загалом у семінарі було зареєстровано близько 150 учасників, у тому числі з п'яти університетів України, а також Польщі, Великої Британії та Румунії.

Посадовці Київського студентського осередку SEG (2002–2021)

Посадовці Київського студентського самоврядування КСУ (2002–2021)					
Рік	Куратор	Президент	Віце-президент	Секретар	Скарбник
2002	Павло Гришук	Андрій Тищенко	-	Марія Решетник	Вікторія Скорик
2003					
2004					
2005			Олег Маковець	Марина Заманська	
2006					
2007		Олег Маковець	Дмитро Сергєєв	Олег Чалий	Євген Устенко
2008		Євген Устенко	Олег Чалий	Юлія Кулинич	Сергій Шаврін
2009			Сергій Шаврін	Юлія Кулинич	
2010					
2011		Сергій Шаврін	Тетяна Кошлякова	Анастасія Єрофєєва	
2012			Наталія Тройнич	Тетяна Ільченко	
2013		Тетяна Ільченко	Віталій Бриков	Дмитро Пилипенко	
2014		Сергій Шаврін	Анатолій Кострець	Анатолій Чернов	Віталій Бриков
2015 ¹		Анатолій Чернов	Олег Лошаков	Наталія Русаченко	Олена Рибнікова
2016			Олена Рибнікова		Ліана Подоляко
2017			Олег Лошаков	Олена Краснікова	Олег Петрокушин
2018				Наталія Русаченко	
2019 ²	Анатолій Чернов	Олег Петрокушин	Роман Петрокушин	Артем Корнієнко	Марія Тарасюк
2020		Артем Корнієнко	Марія Тарасюк	Анастасія Грищенко	Юлія Білоусова
2021 ³	Олександр Шабатура	Марія Тарасюк	Анастасія Грищенко	Олег Булах	Марія Яковенко

1 – Євген Устенко (почесний член осередку); 2 – Павло Гришук (почесний радник); 3 – Роман Петрокушин (співрадник)

Перший семінар SEG наук про Землю в Україні (18.02.2020)

Осередок розробив ініціативу щодо організації польових днів (Field Days). Захід було проведено на горі Тотоха в селі Медвин Київської області із 30 до 31 липня 2020 року. Основною метою було продемонструвати студентам-

першокурсникам застосування геофізичної апаратури для археологічних досліджень кургану. Учасники працювали з магнітометрами, радіометрами та БПЛА.

Польові дні Київського осередку SEG для вивчення кургану Тотоха (31.07.2020)

Члени секції взяли участь у програмі SEG EVOLVE у 2020 році, де отримали три нагороди: "Краща інвестиція", "Співпраця на відстані" та "Співпраця зі зниженням витрат".

Висновки. Протягом двох десятиліть діяльності київський студентський осередок SEG досяг багатьох здобутків. Системна робота та спільні зусилля зумовили високі результати. Завдяки програмам SEG секція отримувала фінансову підтримку, що дало змогу придбати комп'ютерне обладнання, провести різні заходи, організувати три польові табори, взяти участь у чотирьох освітніх програмах та п'яти семінарах студентських лідерів, запросити шість почесних лекторів, отримати кілька

стипендій та геофізичну літературу. Крім того, семеро професіоналів виступили на засіданнях секції, було проведено два місцеві польові дослідження, а також зроблено понад п'ятдесят доповідей щодо їхньої участі у різних геофізичних подіях.

Більше сотні студентів Київського університету були членами осередку за останні два десятиліття. Багато учасників секції успішно продовжили свою кар'єру у міжнародних та українських компаніях, таких як "Schlumberger", "Weatherford", "Ukrasvydobuvannya", Національний Антарктичний науковий центр України та ін.

Участь студентського осередку Київського національного університету імені Тараса Шевченка у програмах та ініціативах SEG

№	Програма SEG чи ініціатива*	Рік	Вартість, \$
1.	The Leading Edge & Geophysics journals	2002-2021	н/д
2.	Foundation through PCs	2003	2000
3.	Fred and Kathi Hilterman Student Chapter Book Program	2005-2021	1600
4.	Student educational program (SEP)	2007, 2010, 2011, 2016, 2018	н/д
5.	Honorary Lecture (HL)	2008, 2010 (2), 2012, 2013 (2), 2015	н/д
6.	Faculty Advisors' Workshops*	2009, 2010, 2015	н/д
7.	Student Leadership Symposium (SLS)	2012, 2015, 2017, 2018, 2019	н/д
8.	Outreach Grant	2015, 2020	1800, н/д
9.	Geoscience Field Camp	2017, 2018, 2019	3200, 5000, н/д
10.	Scholarship	2017	2000
11.	Best SEG student chapter	2018	5000
12.	EVOLVE	2020	н/д
Загалом			20600

Ініціативи київського студентського осередку SEG та його друзів*

№	Ініціатива	Рік
1.	Конкурс з визначення гірських порід	2015
2.	Зимове геофізичне знімання	2016
3.	Презентації про київський осередок SEG	2016, 2017, 2020 (3)
4.	Геологічні книги від Майкла Бур'яника*	2016
5.	Геологічна вікторина (GeoQuiz)	2018
6.	Семінар наук про Землю SEG (Outreach Grant)	2020
7.	Польові дні	2020

Подяка. Студентська секція Київського національного університету імені Тараса Шевченка вдячна Товариству геофізиків-розвідників за його підтримку. Автор особисто дякує керівництву ННІ "Інститут геології" за сприяння діяльності міжнародних осередків наук про Землю, завдяки чому українські студенти мали змогу більше дізнатися про геофізику, знайти друзів в інших країнах та фахово розвиватися.

Список використаних джерел

- Безродна, І.М., Михайлов, В.А., Андреева, О.О., Соловйова, О.З. (2020). Розвиток геологічної науки в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (2005–2019). Довідник. К.: ВПЦ "Київський університет".
- Вижва, С.А., Гришук, П.І., Зінченко, О.В., Киселевич, Л.С., Кошляков, О.Є., Кравченко, Д.В., Михайлов, В.А., Нестеровський, В.А., Павлишин, В.І., Рева, М.В., Толстой, М.І., Шостак, А.В. (2011). Геологія в Київському університеті. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет".
- Гришук, П.І., Вижва, С.А. (2016). Випускники геологічного факультету Київського університету: довідникове видання. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет".
- Buriyank, M., Sen, M., Gryshchuk, P., Tyschenko, A., Gomes, C., Rodrigues, I., Lopes, I., Leitão, Z. (2004). Globalization 101. *The Leading Edge*, 23(3), 260–266. <https://doi.org/10.1190/tle23030260.1>.
- Chinsethagid, C. (2009). Student Education Program Promotes Subsurface Integration Globally. *The Leading Edge*, 28(8), 892–894. <https://doi.org/10.1190/tle28080892.1>.
- Chinsethagid, C. (2010). Student Education Program supports career choices: *The Leading Edge*, 29(9), 1012. <https://doi.org/10.1190/tle29091012.1>.
- Gryshchuk, P. (2013). Student Zone: Kyiv University Geophysical Society. *The Leading Edge*, 32(2), 224–225. <https://doi.org/10.1190/tle32020224.1>.

- Petrokushyn, R (2020). Student Zone: SEG field camps motivate future geophysicists. *The Leading Edge*, 39 (5). <https://doi.org/10.1190/tle39050360.1>
- Vanic, M. (2012). Student Zone: Serbian Student Chapters working together: The 3rd International Geosciences Student Conference in Belgrade, Serbia. *The Leading Edge*, 31(9), 1100–1102. <https://doi.org/10.1190/tle31091100.1>.

References

- Bezrodna, I.M., Mykhailov, V.A., Andreieva, O.O., Soloviova, O.Z. (2020). The development of geological science at the Taras Shevchenko National University of Kyiv (2005–2019). Kyiv: Kyiv University publishing center. [in Ukrainian]
- Buriyank, M., Sen, M., Gryshchuk, P., Tyschenko, A., Gomes, C., Rodrigues, I., Lopes, I., Leitão, Z. (2004). Globalization 101. *The Leading Edge*, 23(3), 260–266. <https://doi.org/10.1190/tle23030260.1>.
- Chinsethagid, C. (2009). Student Education Program Promotes Subsurface Integration Globally. *The Leading Edge*, 28(8), 892–894. <https://doi.org/10.1190/tle28080892.1>.
- Chinsethagid, C. (2010). Student Education Program supports career choices: *The Leading Edge*, 29(9), 1012. <https://doi.org/10.1190/tle29091012.1>.
- Gryshchuk, P.I., Vyzhva, S.A. (2016). Graduates of Geological Faculty at the University of Kyiv. Kyiv: Kyiv University publishing center. [in Ukrainian]
- Gryshchuk, P. (2013). Student Zone: Kyiv University Geophysical Society. *The Leading Edge*, 32(2), 224–225. <https://doi.org/10.1190/tle32020224.1>.
- Petrokushyn, R (2020). Student Zone: SEG field camps motivate future geophysicists. *The Leading Edge*, 39 (5). <https://doi.org/10.1190/tle39050360.1>
- Vanic, M. (2012). Student Zone: Serbian Student Chapters working together: The 3rd International Geosciences Student Conference in Belgrade, Serbia. *The Leading Edge*, 31(9), 1100–1102. <https://doi.org/10.1190/tle31091100.1>.
- Vyzhva, S.A., Gryshchuk, P.I., Zinchenko, O.V., Kyselevych, L.S., Koshliakov, O.Yev., Kravchenko, D.V., Nesterovskiy, V.A., Pavlyshyn, V.I., Reva, M.V., Tolstoy, M.I., Shostak, A.V. (2011). Geology at the University of Kyiv. Kyiv: Kyiv University publishing center. [in Ukrainian]

Надійшла до редколегії 14.12.21

P. Gryshchuk, PhD (Geol.), Assoc. Prof.,
E-mail: pgryshchuk@gmail.com,
Member of the Society of Exploration Geophysicists

20TH ANNIVERSARY OF THE STUDENT CHAPTER OF EXPLORATION GEOPHYSICISTS AT KYIV UNIVERSITY!

Geological education is the basis for training specialists in the study of natural resources. The rational use of subsoil is the basis of the economic development of Ukraine, especially in the conditions of the energy transition. Educational institutions provide a wide range of disciplines for the geological training of students. Participation in international societies contributes to getting additional knowledge. The distribution of professional societies within institutions and enterprises is world practice in many countries. There are several geological associations that cooperate with Ukraine in the geologic sciences. The student section of the Society of Exploration Geophysicists (SEG) was established at Taras Shevchenko National University of Kyiv at the Department of Geophysics twenty years ago. The introduction to new features was interesting and useful for students and teachers. Thanks to SEG programs, students received new computer equipment, geophysical literature, educational courses, attendance of lectures, international participation in symposia, possibility of organizing field camps, getting of scholarships, etc. The field of activity of the SEG Kyiv student chapter covers reports on its work at international conferences and educational institutions, the invitation of specialists of the geological industry, participation in geological quizzes and competitions among foreign students, conducting geophysical studies, etc. Members of the SEG section organized international geoscience investigations in various regions of Ukraine. The geophysical surveys were conducted to study ancient buildings in Kamianets-Podilskyi, a gypsum Verteba cave and paleovolcanoes near Uzhgorod. 49 students from 11 countries participated in the field camps. Local studies of pipelines were carried out by geophysical methods near the building of the ESI "Institute of Geology" (Kyiv) and on Totoha Mount, located in Kyiv region. Students performed magnetics, electrical resistivity tomography (ERT), surface seismic exploration, ground-penetrating radar (GPR), geodesic measurements and surveys UAV. The student chapter activity was presented at its meetings, with more than 50 reports. For 20 years, more than 100 students were members of the SEG section, which has been the basis for the AAPG and EAGE faculty circles. The SEG Kyiv student chapter is recognized as the best one in 2018. The geophysical section SEG has made a significant contribution to the spread of geological knowledge and the presentation of Taras Shevchenko National University of Kyiv internationally.

Keywords: Society of Exploration Geophysicists, advisor, student chapter, geological faculty, honorary lecturers, geological education, Kyiv University, Institute of Geology, geophysical section, grant, award, SEG, EAPE, AAPG.